„Rejtőző Petőfi”, avagy Petőfi, az ember

A nemzeti könyvtárban, a Petőfi-hagyatékban rejlő dokumentumok alapján feltárulhatnak legnagyobb költőnk, Petőfi Sándor eddig kevésbé ismert tevékenységei is.

[1]

„REJTŐZŐ PETŐFI”, AVAGY PETŐFI, AZ EMBER – A Füstbe ment tervtől a költői hírnévig, avagy Petőfi Sándor, az ember

Előadó: **Lipthay Endre,** az OSZK tudományos munkatársa.

A nemzeti könyvtárban, a Petőfi-hagyatékban rejlő dokumentumok alapján feltárulhatnak legnagyobb költőnk, Petőfi Sándor eddig kevésbé ismert tevékenységei is. Rajzain, műfordításain, levelein keresztül felvillan az életet, családját szerető ember arca, s hazafisága mellett alkotói sokszínűsége és humorral átitatott gondolatvilága is elénk tárul. Szendrey Júlia naplója pedig – amely rejtélyesen eltűnt, állítólag koporsóba rejtették, de kalandos úton mégis előkerült – közelebb visz az írónő feleség szellemi örökségéhez.

Általános iskola felső tagozatos évfolyamainak, illetve felnőtteknek ajánlott program.

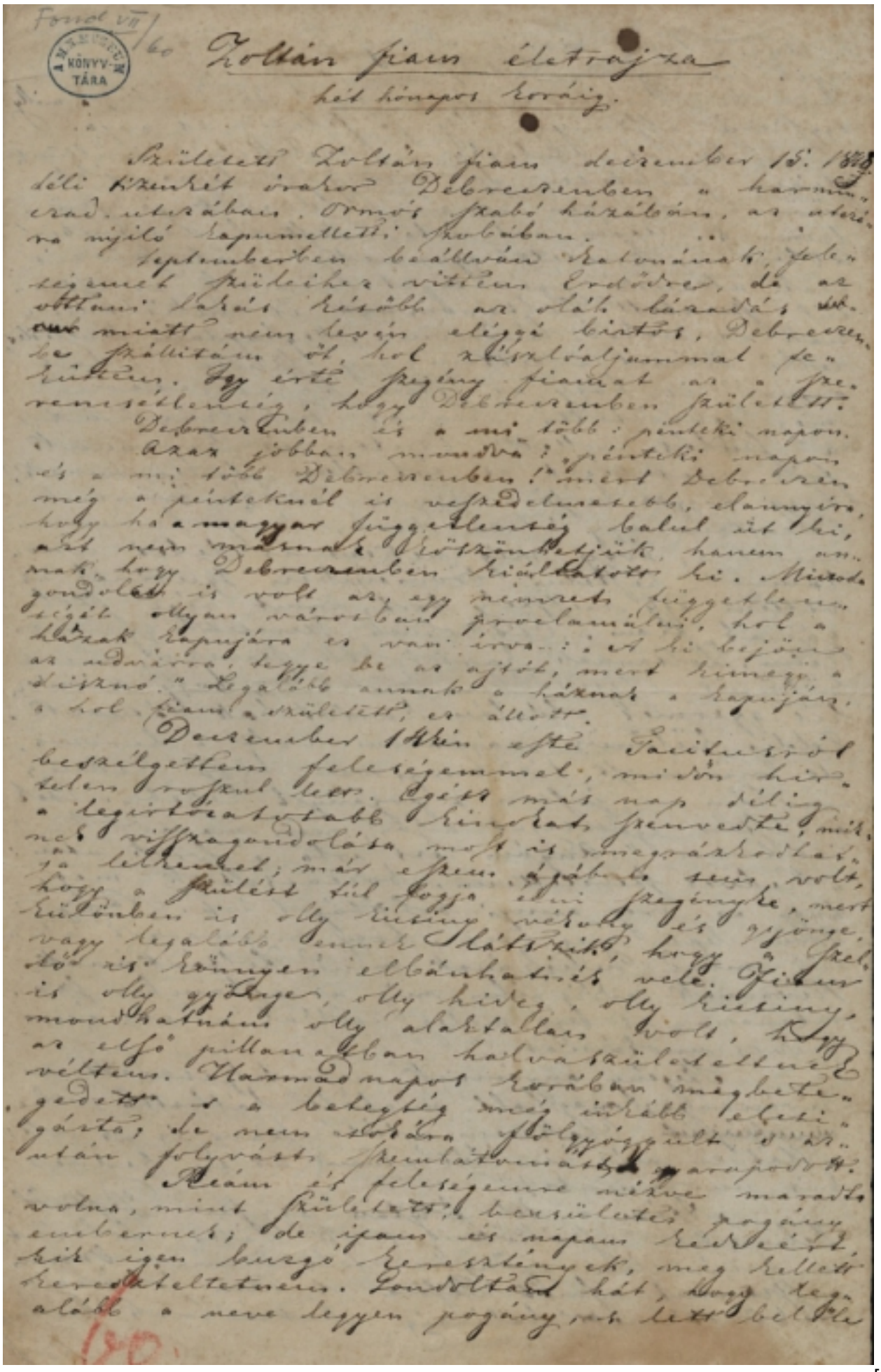
Fond VII/60

Petőfi Sándor életrajza
két könyvtári kéziratban

Született Petőfi Sándor december 15. 1823
déli tizenkét órakor Debrecenben a Hatvani
utcában, Orvos Szabó házában, az utcára
nyíló kapu melletti szobában.

Szeptemberben beállván katonának, feleségemet szüleihez vittem Erdődre, de az
oltáni tábor később az oláh lázadás miatt nem lévén elégő biztos, Debrecenbe
szállítám őt, hol születendő gyermekünket fekszik. Így értő szegény gyermekünk az a szerencsétlenség, hogy Debrecenben született!

Debrecenben és a mi több: pénteki napon.
Azaz jobban mondva: pénteki napon
és a mi több Debrecenben! mert Debrecen
még a péntekénél is veszedelmesebb, elmondom,
hogy ha a magyar függetlenség bálul át hi,
azt nem mondják: Kossuthfalvára hanem azt mondják, hogy Debrecenben kiáltatott ki. Miután
gondolat is volt az egy nemzet független
sígét olyan városban proclamálni, hol a
házak kapujára és van írva: „Ki ki bejövén
az udvarra, tegye be az ajtót, mert kinegy a
disznó.” Legalább annak a háznak a kapuján,
a hol Petőfi született, ez állott.

December 14kén este Petőfiről
beszélgettem feleségemmel, midőn hirtelen rosszul lett. Egész más nap délig
a legirtózatosabb kínokat szenvedte, mik
nek visszagondolása most is megrázkódtat.
Ja lélekben; már éjfélre tán volt,
hogy a gyermek tőle jött, mert
különben is olly korán vajmi és gyönge,
vagy legalább annak látszik, hogy a szeretője és könnyen elhányhatták vele. Fiúcska
is olly gyönge, olly kicsi, olly kicsiny,
mondhatnám olly alaktalan volt, hogy
az első pillanatban halvaszületettnek
véltem. Harmad napot korábban megbetegedett és a betegség még inkább elcsúfította; de nem sokára folyvást
után folyvást

Reám és feleségemre nézve maradt
volna, mint születési, keresztelési pogány
embernek; de Ifjam és napam kedvéért,
kik igen buzgó keresztények, meg kellett
keresztelteetnem. Gondoltam hát, hogy legalább a neve legyen pogány és lett belőle

[2]

[3]

[4]

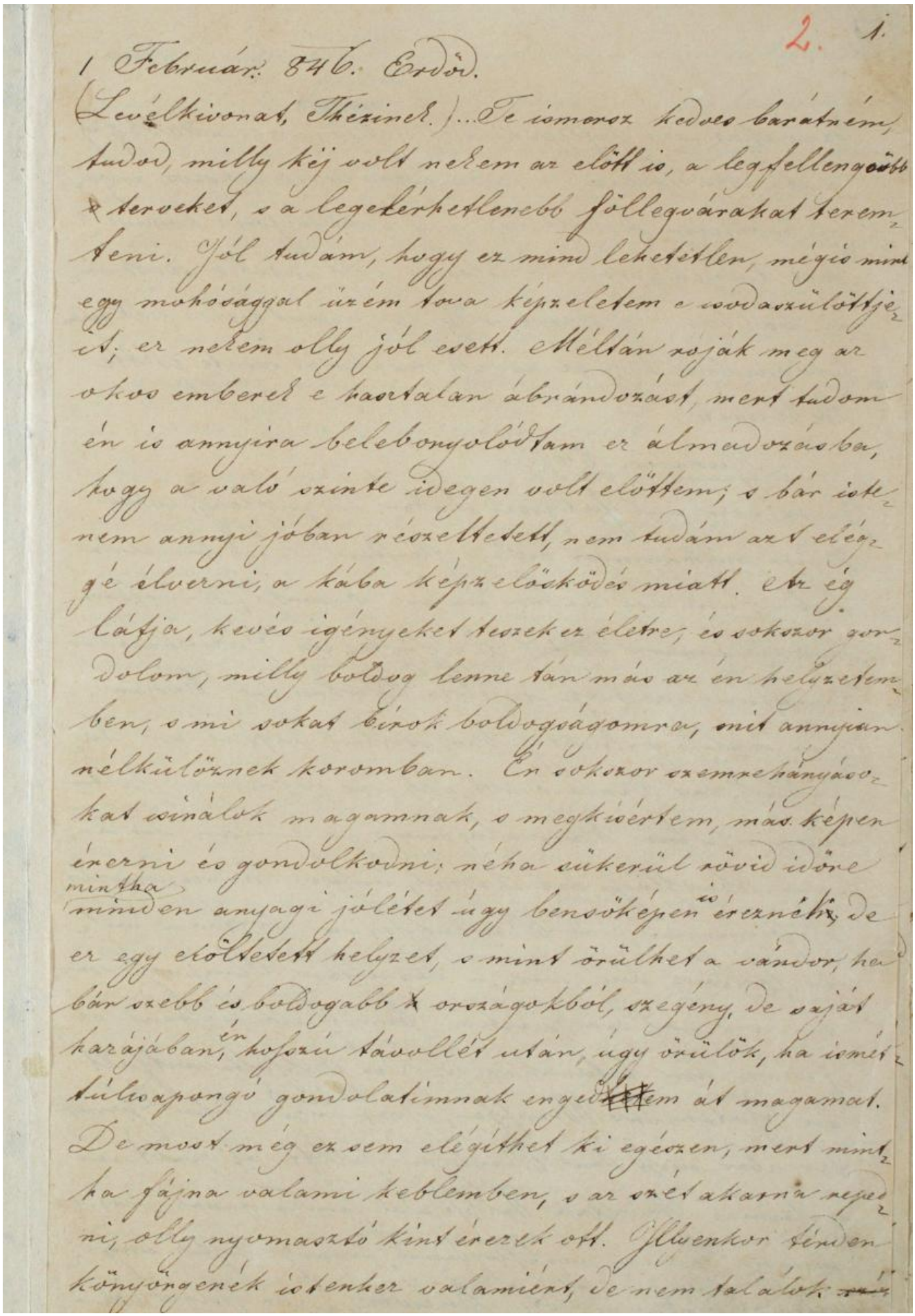

2. 1.

1 Február. 846. Erdőd.

(Levélkivonat, Thézinek.)... Te ismersz kedves barátném, tudod, milly kéj volt nekem az előtt is, a legfellengőbb terveket, s a legelérhetlenebb föllegvárakat teremteni. Jól tudám, hogy ez mind lehetetlen, mégis mint egy mohósággal üzém tova képzeletem e csodaszülöttjeit; ez nekem olly jól esett. Méltán roják meg az okos emberek e hasztalan ábrándozást, mert tudom én is annyira belebonyolódtam ez álmadozásba, hogy a való szinte idegen volt előttem; s bár istenem annyi jóban részeltetett, nem tudám azt eléggé élvezni, a kába képzelősködés miatt. Az ég látja, kevés igényeket teszek ez életre, és sokszor gondolom, milly boldog lenne tán más az én helyzetemben, s mi sokat bírok boldogságomra, mit annyian nélkülöznek koromban. Én sokszor szemrehányásokat csinálok magamnak, s megkísértem, más képen érezni és gondolkodni; néha sükerül rövid időre mintha minden anyagi jólétet úgy bensőképen is érezném, de ez egy elöltetett helyzet, s mint örülhet a vándor, ha bár szebb és boldogabb országokból, szegény, de saját hazájában, én hosszú távollét után, úgy örülök, ha ismét túlcsapongó gondolatimnak engedem át magamat. De most még ez sem elégíthet ki egészen, mert mintha fájna valami keblemben, s az szét akarna repedni, olly nyomasztó kint érezek ott. Illyenkor térden könyörgenék istenhez valamiért, de nem találok ~~mi~~

[5]

Könyvajánló

Kerényi Ferenc: P*etőfi Sándor élete és költészete. Kritikai életrajz.* Budapest, Osiris, 2022
Nényei Pál: *Az irodalom visszavág – Petőfi. A néma gyerektől a szent világszabadságig.* Budapest, Pagony, 2023
Így él Petőfi! – Petőfi Sándor válogatott versei Lackfi János kommentjeivel. Petőfi-versek Lackfi János előadásában. Hanganyaggal! Budapest, Cerkabella, 2023
Berg Judit: *Szélvésztől kergetve. Petőfi kora 1844–1849. Abszolút Töri sorozat.* Budapest, Pagony, 2023

Időpontok és helyszínek

[6]Szeptember 11., péntek 14.00 (Szögliget, Közösségi Színtér) [7]

Szeptember 30., szerda 13.30 (Cseszstreg, Művelődési Ház – Közösségi Színtér) [8]

Október 6., kedd 10.00 (Farmos, Közművelődési Könyvtár Művelődési Ház) [9]

Október 16., péntek 16.30 (Kisdombegyházi Közösségi Színtér) [10]

Az OSZK további programjai a rendezvénysorozatban [11]

2026/08/17 - 15:32

Forrás webcím: https://oszk.hu/oldal/olvaso-csaladok_3_PKU-2-0_2026-1-felev_1_Rejtozo-Petofi

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Lipthay-Endre_Pacin_241014.jpg
[2] https://copia.oszk.hu/poem/zoltan-fiam-eletrajza-het-honapos-koraban/
[3] https://copia.oszk.hu/poem/petofi-zoltan-egy-napos-koraban/
[4] https://copia.oszk.hu/poem/bem/
[5] https://copia.oszk.hu/naplo/szendrey-julia-naploja/
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/Lipthay_Endre.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/LIPTHAYE_260911_SZ%C3%96GLIGET.jpg
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/LIPTHAYE_260930_CSESZTREG.jpg
[9] https://oszk.hu/sites/default/files/LIPTHAYE_261006_FARMOS.jpg
[10] https://oszk.hu/sites/default/files/LIPTHAYE_261016_KISDOMBEGYHAZ.jpg
[11] https://oszk.hu/oldal/olvaso-csaladok_3_PKU-2-0_2026-1-felev